

Asia: VN/20217/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaalilain muuttamisesta - luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä huomiota esitysluonnoksessa olevasta ehdotuksesta laitosäänestyksen järjestämisestä varusmiespalvelusta suorittaville äänioikeutetuille?

Onko teillä muita huomioita esitysluonnoksesta?

Kajaanin kaupungissa on toteutettu onnistuneesti vuosien ajan yhteistyötä Kainuun Prikaatin kanssa varusmiesten äänioikeuden käytön turvaamiseksi. Kaupunki on järjestänyt aiemmin mm. yleisen ennakoäänestyspaikan varuskunnan läheisyyteen ja varusmiehiä on kuljetettu sovitusti myöhemmin myös muihin ennakoäänestyspaikkoihin. Järjestely on toiminut hyvin.

Kuntavaaleissa 2021 järjestettiin väliaikaisen lain nojalla laitosäänestys varuskunta-alueelle. Koska lainsäädäntö tuli voimaan juuri ennen vaaleja, vaati se kiireellistä asian järjestämistä, mutta kesäolosuhteissa äänestyspaikka- ja muut järjestelyt onnistuivat kohtuullisesti. Varuskunta-alueella toimiminen asettaa tiettyjä turvallisuuteen liittyviä kulkuoikeus- ja muita erityisjärjestelyjä.

Kajaanin kaupungilla ei ole huomautettavaa suunnitelmasta lisätä vaalilainsäädäntöön pysyvästi varusmieskoulutusta antavien yksiköiden toimiminen laitosäänestyspaikkoina. Mikäli tällä voidaan edistää nuorien varusmiespalvelusta ja vapaaehtoista palvelusta suorittavien vaaliaktiivisuutta, on muutos perusteltu. Muutos aiheuttaa kaupungille jonkin verran lisätyötä ja kustannuksia, mutta ei merkittävästi. Lain ollessa pysyväisluontoinen kaupunki ja Kainuun Prikaati voivat yhteistyössä suunnitella parhaan mahdollisen toimintatavan äänestyksen toteuttamiseksi.

Aluevaaleissa toimivien vaaliasiamiesten esteellisyys myös kuntien keskusvaalilautakunnissa on tarpeellinen täsmennys esteellisyyssäännöksiin.

Aarnio Tuija
Kajaanin kaupunki - Konsernipalvelut